

Portefeuillehouder: N. Dauven
Datum collegevergadering: 12 mei 2026
Datum commissievergadering: 26 mei 2026
Datum raadsvergadering: 15 juni 2026

1. Onderwerp

Ontwerpbegroting 2027 en jaarrekening 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling Geul en Maas.

2. Voorstel

1. Geen gebruik te maken van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze ten aanzien van de ontwerpbegroting 2027 van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas;
2. In verband met de plaatsing van 50 ondergrondse restafvalcontainers en 50 bovengrondse GFT-E verzamelcontainers een investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 269.750.
3. De jaarrekening 2025 van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas voor kennisgeving aan te nemen.

3. Inleiding

Het college van B&W neemt - samen met de colleges van Meerssen en Maastricht - deel aan de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas. Deze regeling voorziet in afvalsamenwerking tussen de drie deelnemende gemeenten op het gebied van regionale milieuparken, logistieke inzamelactiviteiten, tactisch-operationeel beleid en projecten.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen staat dat het bestuur van het gemeenschappelijke orgaan de ontwerpbegroting van het komende jaar toezendt aan de raden van de deelnemende gemeenten. De raad kan zijn zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen bij het bestuur van de GR.

Daarnaast zendt het GR-bestuur de jaarrekening van het voorgaande jaar en algemene financiële en beleidsmatige kaders ter kennisname aan de raden van de deelnemende gemeenten (zie bijlage 1 en 2). Voorgesteld wordt ten aanzien van de ontwerpbegroting 2026 geen zienswijze in te brengen.

4. Beoogd effect / doel

Overeenkomstig artikel 34 van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt de begroting van de GR Geul en Maas aangeboden aan de raad voor het eventueel inbrengen van zienswijzen en wordt de jaarrekening ter kennisname toegezonden.

Wethouder Dauven is als lid van het bestuur van de GR Geul en Maas betrokken bij het opstellen en vaststellen van de ontwerpbegroting 2026 en jaarrekening 2025. Het bestuur heeft besloten de voorliggende ontwerpbegroting verder te leiden voor het ophalen van zienswijzen bij de drie raden.

5. Argumenten

5.1.1 Oplevering drie Grondstoffenplannen in ontwerpbegroting 2027

Begin 2024 hebben de gemeenteraden van Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul het Regionaal Beleidskader Afval en Grondstoffen Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul (hierna: beleidskader) vastgesteld. Eind 2024 heeft het Bestuur van de GR Geul en Maas de individuele gemeentelijke grondstoffenplannen 2026 - 2030 geaccordeerd en deze d.d. 15.01.2025 voor verder besluitvorming ingezonden naar gemeente Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul. In 2025 hebben de Colleges van Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul hun individuele Grondstoffenplan 2026 - 2030 vervolgens vastgesteld. In Valkenburg aan de Geul heeft ook de raad ingestemd met het grondstoffenplan Valkenburg aan de Geul 2026-2030. De maatregelen richten zich op de milieuparken én op de gemeentelijke inzameling van Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul. Door goede fasering in de kalenderjaren én gemeenten aan te

brengen zijn synergie- en schaalvoordelen te realiseren op het gebied van financiën (investeringen, projectkosten en exploitatiekosten) en capaciteit (personele inzet). Zie onderstaande tabellen.

Fasering & Uitvoeringsacties: Grondstoffenplan	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Milieuparken – GR Geul en Maas						
A. Doorontwikkeling Milieuparken - Circulair Ambachtscentrum	X	X	X	X	X	X
B. Poorttarieven gratis (muv. Grof- en Fijn huishoudelijk restafval)	X					
C. Aanvang Afvalcoaching	X					
D. Uniformeren van de tarief gemeentelijke restzak		X				
E. Viermaal per jaar inzameling textiel aan huis door Kringloop Zuid		X				
F. Introductie van de BEST-tas (mits uitvoering via Kringloop Zuid)		X				
G. Ter beschikking stellen van greenclips op de milieuparken		X				
H. Containermanagement, innovatie sensor/toegangscontrolesysteem		X	X			
I. Introductie van de Ja sticker in Maastricht, Meerssen en Valkenburg		X	X			

Fasering & Uitvoeringsacties: Grondstoffenplan	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Valkenburg						
1. Eens per jaar gratis voorrijkosten bij inzameling GHA (op afspraak)	X					
2. HAH OPK-inzameling Valkenburg (vanaf 1 juli 2025)	X					
3. Plaatsing ondergrondse luier- en INCO containers bij milieuperrons	X					
4. Inzameling van grof tuinvuil aan huis (afspraak of via afvalkalender)		X				
5. Invoering dynamische inzamelfrequentie GFT+E aan huis (41x p.j.)		X				
6. Planmatige plaatsing van afvalperrons			X			
7. Plaatsing grijze (140 liter, REST) rolcontainers overige dorpen-kernen				X		
8. GFE verzamelcontainer bij hoogbouw		X	X	X		

De financiële consequenties die de drie individuele grondstoffenplannen met zich meebrengen, worden (gedurende de jaren 2026 t/m 2030) gefaseerd verwerkt in de P&C-documenten (Kaderbrief, Ontwerp Begroting en de Definitieve Begroting) van de GR Geul en Maas voor de aankomende jaren. In deze begroting is jaarschijf 2027 verwerkt van het Grondstoffenplan.

5.1.2 Terugdraaien invoering dynamische inzamelfrequentie GFT-E aan huis voor 2026 en 2027

Vanaf 1 januari tot en met maart van dit jaar is voor de eerste keer het niet elke week, maar eens in de twee weken, GFT-E in Valkenburg aan de Geul ingezameld. Op basis van de toegezegde evaluatie bleek dit niet helemaal aan te sluiten met de dienstverlening die nog uitgevoerd moet worden voor een succesvol resultaat. Er zijn nog te veel 25 liter containers in onze gemeente in omloop, deze gaan verdwijnen om den duur. Daarnaast wordt in 2027 pas het inzamelen aan huis van grof tuinafval mogelijk. Ook worden in 2027 bovengrondse GFT-E containers geplaatst in de openbare ruimte. Het college is van mening dat eerst de juiste randvoorwaarden moeten gecreëerd worden alvorens over te gaan naar minder GFT-E inzameling in de wintermaanden. Dit betekent dat er een correctie aan gaat komen voor boekjaar 2026 (elke week inzameling van GFT-E in de maanden november en december). Voor heel 2027 is het dynamische inzamelen als maatregel ook nog niet opgenomen.

5.3 Jaarrekening 2025 laat een positief resultaat zien

Het voorlopig rekeningresultaat 2025 bedraagt € 700.000,- voordelig. Dit komt tot stand door een voordeel op de lasten van € 132.000 en een voordeel op de baten van € 567.000.

De afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025 betreffen een voordeel van:

- € 450.000 lagere personeelskosten en overhead
- € 114.000 lagere overige bedrijfskosten
- € 55.000 meer inkomsten restzakken
- € 132.000 hogere bijdrage gemeenten
- € 177.000 meer inkomsten Milieuparken
- € 61.000 meer opbrengsten uit afvalstromen
- € 72.000 transport- en ledigingsopbrengsten
- € 6.000 saldo kleine afwijkingen

De afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025 betreffen een nadeel van:

- € 57.000 hogere kapitaallasten
- € 155.000 hogere verwerkingskosten
- € 155.000 hogere transport- en ledigingskosten

Over 2025 is een voordelig resultaat gerealiseerd van € 700.000. Het resultaat van de milieuparken zal verdeeld worden conform de verdeling van het aantal inwoners in de begroting 2025. Het resultaat op de inzameling en de plustaken wordt per gemeente bepaald.

In Marap 2 2025 was een prognose opgenomen van een voordelig saldo van € 555.000. Het uiteindelijke rekeningresultaat is daarmee € 145.000 gunstiger dan verwacht. Op verschillende begrotingsposten zijn afwijkingen ontstaan ten opzichte van de prognose die in Marap 2 is afgegeven. Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar hoofdstuk 2.3.5. van bijlage1

Bij de inzameling van GFT aan huis in Valkenburg aan de Geul is in de begroting 2025 per abuis gerekend met het tarief 2024 voor de personeels-, transport- en ledigingskosten. Hierdoor viel de bijdrage voor 2025 €106.000 te laag uit. Dit punt is eerder al gemeld in Marap 2 2025.

Uit de trends van de ingezamelde tonnages op de milieuparken is te zien dat de maatregelen waarbij we alle stromen gratis hebben gemaakt, behalve fijn- en grof restafval, ervoor gezorgd heeft dat er veel meer niet betaalde stromen zijn ingeleverd door onze inwoners. Ook de optie om grof huishoudelijk afval aan huis op te laten halen, waarbij een maal per jaar geen voorrijkosten in rekening worden gebracht, is verdubbeld. Hieruit blijkt dat invoeren van deze maatregelen een positief effect heeft gehad.

6. Kanttekeningen/Risico's

6.1.1 Steeds meer taken richting GR

Elk jaar gaan er meer taken vanuit de gemeente Valkenburg aan de Geul richting de GR. Dit geeft onze eigen gemeentelijke organisatie meer tijd om zich te richten op de beleidsmatige kant van afval en circulaire economie door het vrijkomen van werk rond uitvoerende taken.

6.1.2 Meer service richting inwoners meer kosten voor gemeente

Ook is de laatste jaren meer service verleend aan onze inwoners zoals luier- en incontinentiematerialen op de milieuperrons, gratis verstrekken van grotere GFT-E containers. Daarnaast zijn er op de milieuparken steeds meer grondstoffen gratis geworden.

Vanuit het regionale beleidskader gaan we meer service bieden aan onze inwoners in de hoop dat er zo meer en beter afval/grondstoffen gesorteerd en gescheiden wordt. Dit kost aan de voorkant investeringen die aan de achterkant hopelijk het juiste effect gaan veroorzaken zodat er minder restafval verbrand hoeft te worden en bewoners dus ook minder betalen aan restzakken. Voor 2027 wordt de service ten aanzien van het op laten inzamelen van grof tuinafval aan huis. Weer wekelijks GFT-E inzamelen en verspreid over de gemeente worden verzamelcontainers voor restafval en GFT-E aangelegd.

6.1.3 Landelijk beleid ten aanzien van restafval

Landelijk beleid is er op gericht om het verbranden van afval minder aantrekkelijk te maken. Daarom wordt door landelijk beleid door de jaren heen de afvalstoffenbelasting verhoogt en een CO2 heffing ingevoerd op het verbranden van afval. Hierdoor zullen de kosten van restafval de komende jaren steeds verder gaan stijgen. Hoe meer grip we als gemeente hebben op het beperken van deze reststroom hoe lager de kosten zullen zijn. Het is dus in hun belang om afvalscheiding te verhogen en grondstoffen verspilling te voorkomen. Dit betekent voor de komende jaren wel dat de afvalkosten steeds harder zullen toenemen zelfs als onze inwoners minder afval aanbieden ter verwerking. Ons beleid is er op gericht om grip te krijgen op de kosten om deze minder hard te laten stijgen.

6.1.4. Markontwikkelingen doorberekenen in poorttarieven

Als gevolgen van de markontwikkelingen, waardoor stijgende brandstofprijzen, verwerkingskosten door de verhoging van de afvalstoffenbelasting en de invoering van de CO2-heffing op grof huishoudelijk afval en fijn huishoudelijk afval, worden de poorttarieven voor deze twee afvalstoffenfracties op de milieuparken verhoogd. Een overzicht hiervan is opgenomen in het Overzicht van de voorgestelde poorttarieven milieuparken 2027 opgenomen in bijlage 5.

7. Financiën

7.1 Ontwerpbegroting 2027

In de ontwerpbegroting 2027 van de GR Geul en Maas bedraagt de gemeentelijke bijdrage € 2.176.976. In de gemeentelijke begroting is rekening gehouden met een bijdrage van € 1.797.222 voor het jaar 2027, een nadeel van € 379.755.

Deze afwijking heeft deels te maken met de gefaseerde verwerking van de financiële consequenties van het Grondstoffenplan 2026-2030 en door hogere personele kosten en gestegen transport- en ledigingskosten (zoals toegelicht in de ontwerpbegroting). Daarnaast is er voor de gemeente Valkenburg aan de Geul sprake van een extra kostenstijging door het terug invoeren van de wekelijkse inzameling van GFT-E in plaats van 41 inzamelingen per jaar.

In onze begroting is voor het jaar 2027 rekening gehouden met € 125.200 aan eenmalige projectkosten voor het grondstoffenplan. In de ontwerpbegroting 2027 van de GR Geul en Maas is hiervoor echter een bedrag van € 290.000 geraamd. Het verschil van € 164.800 wordt gedekt uit het gereserveerde projectbudget van de jaren 2029/2030.

Het structurele tekort op de exploitatiekosten van de GR Geul en Maas bedraagt hiermee € 214.955. Op basis van dit tekort betekent dit een verhoging van het tarief van de afvalstofheffing van 10%. Hierbij dient wel de kanttekening te worden geplaatst dat eventuele kostenstijgingen van de gemeentelijke taken nog nader beoordeeld moeten worden. Wij zullen dit meenemen bij de raadsnota belastingtarieven voor het jaar 2027, welke u gelijktijdig wordt aangeboden met de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenraming 2028 t/m 2030. Vooral nog wordt dit tekort voor het jaar 2027 onttrokken aan de voorziening afvalstofheffing.

Op basis van het vastgestelde grondstoffenplan worden in 2027 tevens grondgebonden investeringen uitgevoerd in verband met de plaatsing van 50 ondergrondse restafvalcontainers voor een bedrag van € 205.000 (afschrijvingstermijn 40 jaar). Daarnaast worden 50 bovengrondse GFE-verzamelcontainers voor een bedrag van € 64.750 geplaatst (afschrijvingstermijn 10 jaar). Uw raad wordt voorgesteld om deze investeringskredieten beschikbaar te stellen.

7.3 Jaarrekening 2025

De jaarrekening 2025 van de GR Geul en Maas betekent voor Valkenburg aan de Geul een voordeel van € 30.000,- ten aanzien van de gemeentelijke begroting van 2025. Conform de afspraken binnen de GR Geul en Maas wordt het resultaat per gemeente afgerekend.

Gemeente Valkenburg aan de Geul ontvangt in verhouding een lager bedrag retour. Dit is het gevolg van een fout in de begroting 2025, waarbij bij de inzameling van GFT aan huis per abuis is gerekend met het tarief 2024 voor de personeels-, transport- en ledigingskosten. Hierdoor viel de gemeentelijke bijdrage € 106.000 te laag uit. Dit punt is eerder al gemeld in Marap 2 2025.

Na vaststelling door het bestuur worden deze voorlopige jaarstukken 2025 ter kennisname aan de raden (met afschrift daarvan aan de colleges) aangeboden. Deze voorlopige jaarstukken worden ter controle aan de accountant voorgelegd.

Het voornemen bestaat om in de bestuursvergadering van 9 juli 2026 de controleverklaring van de accountant samen met het accountantsverslag en de door de accountant gewaarmerkte jaarstukken definitief vast te stellen. Deze stukken worden dan aan de toezichthouder Provincie Limburg toegestuurd.

8. Uitvoering

De raden bespreken deze ontwerpbegroting in hun vergaderingen en hebben de mogelijkheid om een zienswijze bij het GR-bestuur in te dienen. Het bestuur van de GR Geul en Maas neemt in haar vergadering van 10 september 2026, rekening houdend met eventuele zienswijzen van raden van deelnemende gemeenten, een definitief besluit over de GR-begroting voor 2027. Die begroting wordt vervolgens naar de colleges en raden van de deelnemende gemeenten gestuurd en naar Gedeputeerde Staten.

9. Communicatie

Na vaststelling van de ontwerpbegroting 2027 op 16 april 2026 door het bestuur, wordt deze ontwerpbegroting middels een aanbiedingsbrief aan de raden (met afschrift aan de colleges) toegestuurd. Bekendgemaakt dient te worden dat de ontwerpbegroting 2027 zes weken voor eenieder ter inzage ligt en de raden er een zienswijze over kunnen indienen. De ontwerpbegroting 2027 van de GR Geul en Maas ligt ter inzage bij de gemeente Valkenburg aan de Geul gedurende de periode 6 mei tot en met 17 juni 2026.

De raden bespreken deze ontwerpbegroting in hun vergaderingen en hebben de mogelijkheid om een zienswijze bij het GR-bestuur in te dienen. Na beoordeling van de eventuele zienswijzen wordt de (eventueel GR Geul en Maas aangepaste) definitieve begroting 2027 GR Geul en Maas op 10 september 2026 door het GR-bestuur vastgesteld en op 11 september 2026 aan GS van Limburg toegezonden.

10. Bijlagen

- B1 Voorlopige Jaarrekening GR Geul en Maas 2025
- B2 Ontwerpbegroting GR Geul en Maas 2027
- B3 Voorgestelde poorttarieven per 2027
- B4 Overzicht van de voorgestelde tarieven Ophalen Grofvuil 2027

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 12 mei 2026;

Gehoord de raadscommissie Fysiek Domein de dato 26 mei 2026;

B e s l u i t :

1. Geen gebruik te maken van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze ten aanzien van de ontwerpbegroting 2027 van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas;
2. In verband met de plaatsing van 50 ondergrondse restafvalcontainers en 50 bovengrondse GFT-E verzamelcontainers een investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 269.750.
3. De jaarrekening 2025 van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas voor kennisgeving aan te nemen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 15 juni 2026.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter